

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne.

Stalna na leto K 10.—

1/2 leta „ 5.—

1/4 „ „ 2.50

Posamične številke stanje 8 vfr.

Na naročila brez doposlano naročnine se ne oziramo.

SOČA

Telefon št. 83.

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v Goriški Tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglas in poslanec se računajo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 lin., 2-krat 14 lin., 3-krat 12 lin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 lin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Shod v Gorici.

V Trgovskem Domu v Gorici
bo

velik javen shod

v nedeljo 22. marca 1914.

ob 10. uri dopoldne.

DNEVNI RED:

1. Občinske volitve v Gorici.
2. Določitev kandidatov.

Slovenski volilci! Pridite na shod kar najštevilnejše!

Narodni odbor.

Deželni proračun.

(Dalje.)

Daljša postava ke iz proračuna in iz pojasnil k proračunu od strani deželnega knjigovodstva:

Ker se uveljavlja novi zakon od dne 21. marca 1913 dež. zak. št. 20 glede razdelitve in zlozbe zemljišč se je koncem prihodnjega leta, se prevdarja pod 20. naslovom tega poglavja pičli znesek 2000 K kakor nova potrebaščina.

Nasproti prej označenim poviškom siedi zmanjšanje 5000 K na predplačilih za obnove po trtni ušuničenih vinogradov, kajti potrebaščino iz leta 1913 v znesku 30.000 K je smatrati kakor vseskozi izjemno: vsled tega kakor tudi z ozirom na jako slabe finančne razmere, ki se v njih nahaja naš deželni zalog, se je moralo prevdariti za leto 1914, za ta naslov znesek 25.000 K kakor do leta 1913.

»Troški za javno varnost.« — Ta postavka 79000 K se je morala povišati za 2000 K na podlagi upravnega izida zadnjih let, radi česar se je moralo prevdariti: 1000 K več za troške za gnan-

ce in drugih 1000 K več za troške za poboljševance.

»Zdravstvo.« — (Redne potrebaščine 31052, izredne 23450 K). Razven neznatnega poviška 160 K za potne troške deželnim odposlancem zdravstvenega sveta, se niso redni potroški tega poglavja prav nič spremenili.

»Dobrodelni zavodi.« — Potrebaščina tega poglavja 599398 K razkazuje ogromni povišek 51829 K, od katerih pa je prevdarjenih 30.000 K za bolniške troške predplačane na račun občin; ta povišek je le žiro, kajti pod drugim poglavjem se nahaja enak znesek med dohodki.

Ostalo višjo potrebaščino 21829 K tvorijo povišek 1000 K stalnega prispevka morskemu zdravilišču v Gradcu in povišek 20.829 K za vzdrževanje umobolnikov. Znesek 1000 K bode potreben za podaljšanje zdraviliške dobe v morskem zdravilišču od 50 na 70 dni, če visoki deželni zbor sprejme predlog deželnega odbora, dočim se opravičuje povišek troškov za vzdrževanje umobolnikov na podlagi upravnega izida iz leta 1913, ki razkazuje za ta naslov delanski potrošek skupnih 301087 K, dočim je bilo prevdarjenih le 280197 K.

O unravi deželne umobolnice se predlaga poseben proračun, ki vsebuje vse potrebne podrobnosti in ki se zaključuje s čistim primanjkljajem 251424 K, ostala potrebaščina 49.400 K bode služila v pokritje troškov za vzdrževanje umobolnih oseb iz naše dežele, zdravcih se v drugih umobolnicah.

»Uk in izobrazba.« (Redne potrebaščine 597647, izredne 14800 K) — Redna potrebaščina tega poglavja se je zmanjšala za 4705 K in sicer je manjša za a) 2804 K na deželnem prispevku pokojninskih eta u za logo u za učno osebje ljudskih in mestnih šol; le ta prispevek znaša za leto 1913 temeljem proračuna gori označenega zaloga 84901 K, b) 1901 K za deželno gluhonemico; zanjo se predlaga poseben proračun, ki se zaključuje s primanjkljajem 21405 K.

»Javna dela.« (izredne potrebaščine 235565 K). — To poglavje ne kaže več nikake redne potrebaščine, kajti edina redna potrebaščina 300 K, ki se je sprejemala do leta 1913 v proračunu in ki se je v prejšnjih letih izplačevala županstvu v Nabrežini kakor prispevek za vzdrževan-

je dovozne ceste na železniško postajo, se je opustila z ozirom na dejstvo, da je prevzet vzdrževanje te ceste od 1. septembra 1913 naprej okrajni cestni odbor v Komnu.

»Vojaški troški.« je ostalo nespremenjeno tudi za leto 1914; to je 432 K.

»Deželni dolgi.« (274655 K potrebaščine). — Pomanjšanje potrebaščine za znesek 22792 K se pojasnjuje tako:

Obroki za obresti in za razdolžitve konsolidiranih in v naslovih 1—6 navedenih posojil odgovarjajo dotičnim razdolžitvenim načrtom in tvorijo manjšo potrebaščino za skupnih 470 K.

Veliko zmanjšanje razkazuje 9. naslov za obresti nezaloženega dolga, kjer je prevdarjenih 40.000 K manj in to zlasti vsled dejstva, da je bilo v proračunskem načrtu za leto 1913 preskrbljeno za plačilo pasivnih obresti tudi od upravnih primanjkljajev iz 1910, 1911 in 1912 leta v skupnem znesku 1.238.302 K, ki se je vsled zmanjšanja primanjkljaja prevdarjenega za leto 1912 v znesku K 793.000 na K 512.645 torej za K 280.355 zmanjšala na K 957.947. Ta primanjkljaj se je nato popolnoma pokril z blagajniškimi prebitki in z realiziranjem kreditov iz prejšnjih upravnih dob; radi tega ni treba proračunjevati za leto 1914 dotične obresti od tako ogromne svote ter je treba le preskrbeti pokritje obresti od primanjkljaja za tekoče leto proračunanega na K 615.941.

Po drugi strani se je moralo ozirati na potrebaščino za obresti od povišanega petroška za nakup stavišča in za zgradbo nove vojaške bolnice, ki se je doslej za njo porabilo okrog 420.000 K namesto proračunanih 340.000 K in ozirati se je bilo treba tudi na daljni potrošek 241.000 K, ki se jih je rabilo za razširjenje umobolnice.

Slednjič se je moralo sprejeti pod 7. in 8. naslovoma tega proračuna kakor novo breme razdolžitvene obroke po 3305 K novega posojila od 58000 K, ki se je bilo začelo pri občinskem kreditnem zavodu in ki se je porabilo v kritje deželnega prispevka za »osuševanje« v Ogleju, kakor tudi I. razdolžitveni obrok v znesku 12747 K posojila 382400 K dovoljenega iz državnega melioracijskega zaloga in izposojenega društvu za namakanje tržiške ravani, potrebaščino od 1056 K za obresti po 2% od posojila 58000 K dovoljenega iz državnega melioracijskega zaloga in da-

nega za osuševanje v Ogleju in končno potrebaščino 570 K kakor I. obrok posojila 5700 K dobljenega od državnega melioracijskega zaloga in porabljenega za uravnavo hudournika Šajak.

Od vseh teh zneskov dvignjenih na tekoči račun in od drugih, ki so bili dvignjeni že poprej kakor tudi ne še dvignjenih zneskov 250000 K in 80000 K, določenih temeljem deželnozborskega sklepa za zgradbo paviljona za kronične umobolnike v deželni umobolnici odnosno za razširjenje gluhonemice, se je računilo pasivne obresti po 70% in to pod pridržkom, da se deželni upravi posreči dobiti potrebni denar po tisti obrestni meri, kakor je proračunjeno. (Dalje prih.)

Kaj nam obljublajo župani v Gorici?

II.

Prišel je za župana . . . Bombičev Jurij. Leta 1908, oktobra 14. je bil tisti nesrečni dan, ko je zasedel županski stolček goriškega mesta za tak posel nespodobni Bombičev Jurij. Ta dan pomeni za Gorico posebno nesrečo, kajti od takrat je šlo z gospodarstvom in ugledom Gorice rapidno nizdol. V velikem veselju je plaval tisti dan »Il Corriere Friulano« (št. 240); modre črke je postavil v svojo glavo, modro obrobil sliko Bombičevega Jurija in na belem papirju smo čitali veseljnjih, ki so se oddahnili za Maranijem in zopet začeli staro gonjo v nesrečo goriškega mesta . . .

Slovesno je bilo umeščenje, po mestu so vtilrale mestne dvobojnice z mnogih hiš. Umestil ga je grof Attens. Izrekel je nado, da bo mogel on, ki pozna Gorico in težkoče pri upravi, s pomočjo vsega mestnega sveta kaj dobrega storiti za Gorico, ki vsebuje vse sposobnosti, da postane zdravilišče prve vrste; upal je, da on, ki pripada trgovskemu stanu, bo dal trgovini novega življenja.

Bozzini kot najstarejši mestni svetovalec je pozdravil župana v imenu mestnega sveta, povdarjaje v svojem govoru: ne smemo si prikrivati, da se nahaja Gorica v težkem položaju v narodnem in uravnem oziru in da imamo rešiti mnogo težkih gospodarskih problemov.

Kolesa so zaškripala, vlak se je stresel in se začel gibati.

»Fahrkarten!« se je zadržal vstopivši sprevodnik.

Kmetje se ponizno umikajo, privzdigajo pozdravljaje strogega gospoda roke h klobukom in ponujajo vozne listke. Magdičev ded ga ne najde. Broka v vseh žepih, v telovniku, suknji, hlačah, išče ga za klobukom. Ni ga!

»Schwindler! So ein Gauner!« kriči sprevodnik.

»Pa saj sem ga kupil. Eno krono sem oddal pa tri groše. Kje le tiči?«

Naposled najde listek.

»Du-du-du - Bauernschreck!« zagrohota se sprevodnik in potrese očanca za ramo.

»Pa naj ne zamerijo. Saj so prav prijazni gospod in še šalo poznajo«, je rekel Magdičev ded in privzdignil čepico.

V umazanem mrzlem kupéju tretjega razreda čepi suha kmetica bledega obraza

V kupéju.

»Scheranitz-Zirovnica«, je klical sprevodnik. Moj sosed v kupéju, dobrodušno okrogli Bavarec je pogledal skozi motno okno na pahljavno naše postajališče ter smehljaje se zmaljal z glavo.

Ottosche - Otoče — »Podnart - Kropp - Podnart - Kropp« — »Vismarje - Vižmarje.« To pa je bilo menda mojemu sosedu preveč. Obrnil se je k meni: »Zdi se mi, da bi naj bili ti napisi nemškoslavenski, saj bivajo tukaj Slovenci, kakor so mi v Jesenicah povedali. Pa da si pusté Slovenci tako popačiti krajevna imena! In ponavljaj je »Vismarje-Vižmarje«; jaz pa sem molčal in motril trumo veselih Kranjcev, ki so prihajali iz Šmarne gore na postajo in ki bi se smejali mojemu nemškemu sosedu.

Dobri Bavarec! Hvalim boga, da te kupéja ni privedla tudi drugam po naši mali domovini. Videl bi Jeschzo in Ježico, Tschernutsch in Črnuče, Homez in Ho-

mec i. t. d. i. t. d., videl bi našo revščino in našo sramoto in sram bi me bilo, če bi se srečala, pred teboj, ki imaš dobro dušo in ki ne poznaš naše usode. Ni ti znano, da nam je skvaril naša lepa imena tuji gospod in da je, kar je zapisal on pred sto in več leti, še danes nedotakljivo in sveto, četudi — neumno; ni ti znano, da so »sch«-ji in »tsch«-ji in »pp«-ji in »tt«-ji stebri naše uprave, ki si jih ne upa dotekniti še taki slovenski gromovnik, pa najsi vihti sicer zmiraj kol in gorjačo.

Drugi razred. Oddelek za dame. Zavišno pregrinjalo mi napol zakriva ljubki ljubljanski obrazek, ki cvete tam v kupeju pri oknu. Slonim na hodniku in pušim cigareto.

Sivega Triglava snežni vrhovi blešče še v zadnji večerni zarji, nad blejskim gradom razprostira se mrak svoje trudne sence, rumeno polje šepeta zahvalno molitev in počasi zasniva.

»Nebeško!« zazveni iz kupéja srebrni glasek. »Zora, da imam peroti, zle-

tela bi tja čez lepe poljane in čez blejski grad, ki se ravno odpravlja k počitku, in višje in višje do vrha Triglava in pokleknila bi tam in molila boga, ki nam je dal tako krasno domovino.

Ljubki obrazek se je stisnil še tesneje k oknu in sanjal lepe sanje . . . Meni pa je postalo gorko srce, tako prijetno gorko in začel sem si tudi sanjati njene sanje.

»Ampak, Zora«, oglasil se je zopet srebrni glasek. »So was! So eine Gemeinheit! Ali že več? Elvira si je dala napraviti ravno tako bluzo — — —

Naprej-nisem slišal. Zazeblo me je na hodniku in stisnil sem se v svoj topli kupé.

V M. je bil sejm.

Vlak je natlačeno poln, kmetje se potiskajo, rivajo in suvajo, da si osvoje kak prostorček, sprevodniki korakajo zavesno ob vlaku in kriče in kolnejo in še vedno tlačijo ljudi v vozove.

»Fertig!«

Zadruga za rejo, pitanje in unovčevanje prešičev za Tolminsko glavarstvo.

Predlog

poslanca Antona Mikuža in tovarišev glede pripravljalnih del za ustanovitve zadruge za rejo, pitanje in unovčevanje prešičev za tolminsko glavarstvo s sedežem pri Sv. Luciji ob Soči.

V našem goratem delu dežele je jako važna živinorejska panoga prešičjereja. V prejšnjih časih so se pečali naši kmetje tudi z izpodrejo mladičev, toda mrzlo podnebje in komplicirana oskrba so zatrli to rejo popolnoma in so naši gospodarji prisiljeni od daleč in za drag denar dobavati mladiče. Ob veliki oddaljenosti od mestnih trgov se zvišuje cena mladičev tako, da ni skoraj mogoče konkurirati s pitanci proti tujemu uvozu v mesta, pri čemur je naše gospodarstvo jako oškodovano.

Vsled tega, bi bila potrebna organizacija, ki bi vodila to živinorejsko panogo magala našim kmetom na ta način do svojih virov dohodka.

Organizacija naj bi bila zadruga, ki naj bi se ustanovila pri Sv. Luciji, kot naravnem središču in križišču dolin in cest v naših gorah, ktera leži ob železnici in je po vseh prometnih in gospodarskih okoliščinah najbolj pripravna za tak zavod.

Vas Sv. Lucija ima tudi letno sedem trgov, kjer bi se prodajali prešiči kar iz hleva brez onega mučnega prevažanja takih živali na oddaljene trge. Tudi bi se živinorejce zelo spodbujalo s temi vzornimi napravami za zboljšanje njih živinorejskih hlevov.

Na vse navedeno predlagam:

Visoki zbor skleni:

Naroča se deželnemu odboru, da pripravi potom deželnega kmetijskega urada čim prej vse potrebno, da se ustanovi pri Sv. Luciji zadruga za rejo, pitanje in unovčevanje prešičev za celo tolminsko glavarstvo.

(Predlog ni mogel priti več v deželni zbor; oddan je deželnemu odboru ter pride prihodnjič v zbornico.)

Zveza dramatičnih društev.

Na izrednem občnem zboru Zveze dram. društev, dne 7. marca t. l. se je sklenilo sledeče: 1. Članarina od vsake predstave znaša 3 K; najmanj 10 K, največ 50 K letno. 10 K plača včlanjeno društvo tudi tedaj, če se v dotičnem letu ne priredi nobene predstave. Članarino je plačati naprej, in je za odmerjenje merodajno število predstav pretečenega leta. 2. Za vsakih 10 K vplačane članarine ima včlanjeno društvo na Zvezinem občnem zboru po en glas. Zneski nad 10 K se štejejo n. pr. že 12 kron, za dva glasa. 3. § 27., drugi stavek Zvezinih pravil naj se glasi: V to skupščino voli vsako društvo, ki je plačalo 10 K, svojega zastopnika; za vsakih nadaljnjih vplačanih 10 kron pa po enega zastopnika. 4. Včlanjenim društvom

trenotek sobo, ker mora preiskati princezo. Ali ta je dejala, da je to odveč in naglo odvrže odejo, da se je zablestelo na beli postelji krasno, rožnato telo. Sploh je kazala pri vsaki priliki svoje telo. Kadar se je peljala z vozom, je vedno čakala, da je bilo več ljudi okoli nje, da so mogli videti pri vstopu na voz njene krasne noge, na katere je bila silno ponosna. Njen najzvestejši oboževatelj je bil Evgen Sue, ki jo je imenoval v mali, njej posvečeni knjigi »Najlepša stran mojega življenja«.

Šah v srednjem veku. — V srednjem veku je bil šah najpriljubljenejša družabna igra pri plemičih. Sredi 13. stoletja je veljalo neznanje šahove igre za družabni pomanjkljaj. Med vitezi in plemenitimi damami je bil šah važen del »chevalerie«, spretnost v tej igri se je smatrala za dokaz, da je igralec plemenitega rodu. Po samostanih pa so imeli radi šah, da so si preganjali dolg čas. Polagoma je prišel šah v kroge premožne buržoazije in tudi v »getih« so radi igrali šah. Srednjeveški trubadur je moral biti dober igralec na šahu. Kamorkoli je prišel, je imel s seboj šahovo desko s figurami. Izmed raznih

se priporoča, da uvedejo pri vstopnini neki prispevek za Zvezo na ta način, da sorazmerno zvišajo vstopnino v toliko, da pokrijejo prispevke za Zvezo. Kjer to ni mogoče, naj se eventualno mesečna članarina sorazmerno zviša ali na drug način nabere denar za Zvezo. 5. Založništvo Talije prevzame Zveza. — Talija ostane izključna last Zveze. Vsako včlanjeno društvo plača za vsako številko Talije prispevek, ki ga določi upravni odbor. Ta prispevek pa ne sme prekašati vsote 10 K za številko. Vsak zvezek prodaja Zveza včlanjenim društvom po 40 vin. ko-mač, oziroma po vsakokratnem proračunu odbora. 6. Nevčlanjena društva smejo vprizoriti kako Zvezino igro le tedaj, ako jim da Zveza za to potrebno dovoljenje in ako naroče pri Zvezi, ne na književnem trgu od upravnega odbora predpisano število knjig. 7. Vsako včlanjeno društvo mora poslati Zvezi od vsake predstave po 2 lepaka. Lepaki, oziroma predstave na njih naj se zaznamujejo s tekočimi številkami: 1., 2., 3. itd. Tudi nevčlanjena društva morajo poslati Zvezi po 2 lepaka vsake igre, ki jo vprizore (ako je izšla v Taliji). 8. Nadzorovanje iger, ki se vprizorjajo, prevzame na Štajerskem »Dram. dr. v Moriboru«, na Koroškem »Čitalnica« v Celovcu, na Primorskem »Dram. dr. v Trstu«, na Goriškem »Sokol« v Gorici, na Kranjskem pa Zveza sama. Ti imajo koncem sezone poročati o vseh igrah, ki so se igrale v dotični deželi. 9. Talija se ne sme izposojati niti včlanjenim društvom. 10. Kdor izposodi Talijo ali kdor izposodi garderobo nevčlanjenemu društvu je dolžan plačati globo 10 K; v slučaju, da se hoče temu plačilu odtegniti, se ga izključi. Dovoljeno je le medsebojno izposojanje z drugimi gledališči v Ljubljani, Trstu, Mariboru, Celju in Ptuj. Izjeme tvorijo nadalje vodstva ljudskih šol, ali posamezne osebe, ki ne morejo biti kot taki člani Zveze; to pa le tedaj, ako se vrši predstava v kak dobrodelen namen. 11. Talija naj obsega poleg vsebine še sledeče: a) kratek popis značajev posameznih oseb, njih starosti, itd., b) vrste potrebnih kostumov, c) eventualno izredne rekvizite ali obleke (šloh, konj itd.) d) načrte posameznih slik i. dr.

DOPISI.

Iz tolminskega okraja.

Tolminsko učiteljsko društvo vabi k izrednemu občnemu zboru, ki se vrši 25. marca ob 10. uri dop. v ljudski šoli pri Sv. Luciji s sledečim dnevnim redom: 1. Predavanje g. ravnatelja V. Bežeka: Čitanka v jezikovnem pouku. — Metodično razpravljanje štivnih koščkov. 2. Predlogi tov. Fr. Ločniškarja o organizaciji za pospeševanje mladinske književnosti. 3. Navseti tov. Fr. Kašca, kako bi se sanifali Zvezini listi. 4. Poročilo tov. J. Rakovščka o poslovnem redu Zaveze jugoslovanskih učiteljskih društev. 5. Ustanovitev pevskega zbora in orkestra. 6. Slučajnosti. Odbor.

Iz Sv. Lucije. — Pred nedolгим časom smo čitali v »Slovenskem Narodu«

iger pa, iz 11. do 16. stoletja, ki so jih označali za šahove igre, ni ostala nobena; v 16. stoletju je prišla v modo igra s kraljico, »Scacchi de la Donna« in od takrat dalje šele datirajo interesantni šahovi problemi. — Londonski šahovski klub se je bavil več časa intenzivno s srednjeveškim šahom in pravili takratne igre. Zraven tega so uprizorili »match« med dvema klubovima amaterjema, ki sta igrala jedno partijo strogo po pravilih »Scacchi all' Antica«. List »Times« je priobčil to kuriozno igro. Dolgost igre, 84 potez, kaže, da o kakem premišljenem naskoku ni bilo govora, marveč da se je takorekoč samo premikalo figure sem in tje....

Pri dražbi zemljišča goreča sveča. — V kraju Butterwich v angleški grofovini Lincolnshire imajo staro navado pri dražbi zemljišča, da dražitelj prižge svečo in par centimetrov pod plamenom rtačne v njo iglo. Sveča gori toliko časa, da igla izpade. Kdor v tem trenutku zakriči in ponudi več, ta dobi draženi predmet. To staro navado so bili opustili, ali neki kmet jo je pred kratkim zopet oživil, ko so mu dražili njivo....

pohvalo naših Lomljanov, kateri, čeprav sami ubožni, tekmujejo v požrtvovalnosti za prekorsno družbo sv. Cirila in Metoda. Vsa čast jim! Nič manj niso požrtvovalni Dol. Trebušani, ki so prispevali podružnici pri Sv. Luciji z znatnim zneskom 24 K. Hvala vam vrli in zavedni Trebušani!

Proti koncu aprila ali v začetku maja bomo imeli občinske volitve. Dosedaj ni čutiti še nikakega zanimanja, morda se duhovi pozneje bolj razvnamejo.

V novi sadni drevesnici »Gor. kmetijskega društva« se pridno dela. Škoda, da se ni pričelo že pred leti s to prepotrebno napravo za naš kraj in okraj. Bolje sedaj, kot nikdar!

Podbrdo. — Zadnjič smo nekoliko opisali blagoslovljeno delo birokracije glede ceste Petrovo Brdo. K temu nam je še pristaviti, da ne bi bilo napačno, ko bi se h kinematografični predstavi, ki naj bi kazala omenjeno cesto in vožnjo po nji, povabilo tudi g. glavarja v Tolminu, morda, bi potem zastavil svoje moči, da se temu neznosnemu stanju čimprej napravi konec. Morda bi se le dobila kaka druga »žavba« kakor prepoved.... Ljudstvo rentaci in to tudi po pravici. Plačuje davke, služi vojake, a država se ne briga zanj, ljubi si jo albanski razbojnik kakor mi. Kaj bi n. pr. bilo da bi nastala vojna z južno sosedo. Edini izhod v baško dolino iz Kranjske, vsekakor velikega strateškega pomena pa tak, ako to traja le še 1 leto, da ne spravijo enega topa čezenj. Seveda, za razne špijone à la Šviha država razmetava denar, kjer pa bi bilo ljudstvu in nji v korist, pa nima knofa.

Podbrdo. — Ostre besede padajo o cesti na Petrovo Brdo. Dobro je pa tudi omeniti nekoliko ceste, ki vodi iz Podbrda v Hudajužno. Ta je sicer še za porabo, toda ne bo dolgo da se bo na nekaj mestih posula — in imeli bomo pot edino še v nebesa. Morda potem tudi davčni eksperimentarji ne bodo mogli do nas. Ako bi bilo kaj takega, naj se le podere v božjem imenu.

V mislih nam je kos ceste pod postajo, kateri je bil vsled prestave zgrajen še le za časa zgradbe železnice. Hudournik Bača pa je ta del ceste spodjedel v temelju, da ne bo dolgo časa, ko bomo imeli cesto — v Bači. Enako tudi pri Prodargju. Vse to bi bilo izvršeno s par sto kronami, toda vse kaže, da se bodo gospodje s čudovito počasnostjo obračali eden do drugega, kdo naj plača teh par kron, da se bo cesta naveličala stati na eni nogi ter se neozirajoč na razne urade, kateri jahajo šimelja, vsedla v vodo.

Gospodje, ako boste čakali, bo treba več tisočakov kakor zdaj stotakov.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Ajdovščine. — (Predavanje.) V Ajdovščini se vrši dne 18. t. m. ob 8. zvečer v dvorani g. Bratina zanimivo predavanje »O našem gospodarskem položaju«. Predava g. dr. Josip Agneletto. Vstop prost.

Iz Lokavca. — Že leto je temu, ko se je v naši prijazni vasi zbrala četica mladeničev, ki se je navdušila za sokolsko idejo in sklenila ustanoviti tudi pri nas čim prej sokolsko društvo. Po danih navodilih sokolske organizacije so si izvolili pripravljalni odbor, kateri je v tem času neumorno delal in pripravljati tla krasni ideji. Posebno mladi telovadci so podali v tem času krasen vzgled vstrajnosti, ako se uvažuje razmere, s katerimi se imajo boriti. Pokazali so že v preteklem letu s svojimi nastopi pod okriljem sosednjih društev, da smemo opravičeno upati, da je podlaga bodočemu sokolskemu društvu v naši občini dovolj trdna. Vsled tega se je »Sokol« v Ajdovščini drage volje odzval prošnji našega pripravljalnega odbora, da bi ustanovil v Lokavcu svoj odsek in sklicuje v to svrhu v nedeljo 22. t. m. ob 2 $\frac{1}{2}$ pop. odsekov ustanovni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor sklicateljev. 2. Poročilo pripr. odbora. 3. Čitanje pravil in poslovnika. 4. Vpisovanje članov. 5. Volitev odbora. 6. Slučajnosti. — Možje in mladeniči lokavški! Pridite vsi in vpišite se med člane, da s tem pripomorete dobri stvari, ki ima plemeniti namen duševno in telesno okrepiti slovenski narod. Naj postane tudi naš odsek sveža vejica

na mogočnem slovanskem sokolskem drevesu! Na zdar!

Iz trziškega okraja.

Iz Devina. — Na občnem zboru bralnega in pevskega društva »Ladija« v Devinu so bili izvoljeni v odbor: g. Ivan Pečkar predsednikom; g. Rud. Gašperin podpredsed.; g. Leop. Ples tajnikom; g. Angelj Gabrovec blagajnikom; gg. Emil Weiselt, Fr. Škabar in Jos. Legiša odbor-nikom.

Iz goriške okolice.

V Solkanu so udri neznan tatovi v Zimičovo trgovino in pobrali 1000 K denarja. — V Slamičovo mesnico so tudi udri ali tam so dobili le par vinarjev.

Iz Volčjedrage. (Smrtna kosa.) Umrli je v visoki starosti Andrej Bajt, krčmar ob cesti. Pokojni je bil dober gospodar in spoštovan mož. Naj počiva v miru. Preostalim naše sožalje!

Iz Vrtojbe. — Slovenska Čitalnica v naši vasi bo praznovala leta 1917. petdesetletnico svojega obstanka, a še nikdar ni štela toliko članov kot letos, ko jih ima že 103. Tudi njena knjižnica, ki se je v zadnjem letu lepo spopolnila (od 162 na 212 knjig) deluje naravnost izvrstno, ako upoštevamo, da je v prejšnjih časih izposodila krog 200 knjig letno, dočim je dosseglo število izposojenih knjig v minulnem letu 978. Denarno stanje društva je ugodno. Lani je bilo 1310 K 28 v prometa in sicer 677 K 19 v dohodka, 633 K 28 v stroškov. Na občnem zboru je bil izvoljen soglasno stari odbor, razen male premembe.

Da vživa Čitalnica simpatije v celi občini, je pokazala veselica na zadnjo pustno nedeljo ob nabito polni dvorani skoro samih domačinov. Nastopil je pri tej priliki tudi po dolgem času zopet društveni pevski zbor pod vodstvom domačina g. Justa Gorkič, ki je žel obilo pohvale. Za zabavo je skrbel tudi g. Josip Arčon s svojim gramofonom, za kar naj mu velja prisrčna zahvala. Igra »Vlak je zamudil« je splošno ugajala in nudila obilo smeja. Društveni tamburaški zbor pod vodstvom g. Izidorja Mermolja tudi zasluži, da se omeni.

Čitalnica je začela v zadnjem času razvijati prav neumorno delovanje in je vsled tega privabila v svoje okrilje posebno mladino, tako da je skoro vsaka družina zastopana v njej. Bralnica z obilico raznih časopisov in knjižnica z lenimi knjigami sta ona dva privlačna činitelja, ki vabita ljudi k pristopu, ne da bi povdarjali pri tem korist, ki jih nudi društvo za duševno izobrazbo in s tem tudi za gospodarski napredek občine. Kajti s pomošom lahko trdi Čitalnica, da so vsi domačini-samouki, ki delujejo posebno na gospodarskem polju v občini in izven nje, dobili vsaj posredno pri Čitalnici veselje do nadaljne izobrazbe in do nadaljnjega učenja.

Želimo Čitalnici, da bi se število njenih udov še pomnožilo in da bi njeno delovanje čim največ koristilo splošnemu napredku slovenskega naroda.

Anton Potatzky v Gorici naslednik Jos. Terpin.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nirnberškega in drobnega blaga ter tkanin preje in nitij.

POTREBŠČINE.

Za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE.

za krojače in čevljarje.

Svetinjske. — Rožni venci. — Mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krojačarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

alizirano, je skoro porabljeno posojilo! Občina si najema denar sproti v tekočih računih in pridno gradi in popravlja šolska poslopja, kakor da bi ta šolska poslopja z laškimi šolami mogla rešiti goriško italijanstvo pogina! To je zapravljeno denarja! Nekatera teh poslopj pa bodo morali odstopiti za slovenske mestne ljudske šole!

Za ljudske šole

izda mesto na leto okoli 120.000 K, skupno za šolstvo je v letošnjem proračunu okoli 280.000 K. Za otroške vrčice izda mesto letos 27.664 K, seveda za ital. otroške vrčice, za Slovence ne da niti vinarja. Za ljudske šole odpade na Slovence (šola na Ajševici in Podturnom) komaj 11.000 K. Nova italijanska ljudska šola v ulici Leopardi bo stala 211.000 K. — To je v nebo vpijoče! Tako se porablja naš denar za italijanske ljudske šole v Gorici! Slovenci imamo za ljudsko šolo staro barako Podturnom. Če to ni krivica vseh krivic, kaj pa je?! To kriči po maščevanju! Take razmere morajo prenehati!

In celo šole nemškega »Schulvereina« podpirajo naši Veleitalijani. Podpora je skrita pod zaglavjem »Razne podpore«! Slovenski volilci! Ali ne zavre kri vsakemu poštenemu Slovincu, ko razmišlja te neznosne razmere v Gorici. Ali smo v ravnopravni državi ali kje smo, da se na tak način postopa z nami?!?

Slovenski volilci! Dajmo duška svojemu opravičenemu ogorčenju — vsi na volišče!

Mestna uprava

je silno draga. Iz proračuna za tekoče leto je razvidno, da nas stane vsa mestna uprava ogromno svoto 297.619 K, to je petina izdatkov in pa skoro polovica dohodkov!

Imamo državno policijo v Gorici. Mesto prispeva 6000 K — vendar ima še svoje policaje, ki dolčas prodajajo po mestu. Ti gospodje stanejo mesto na leto 83.110 K. Proč vržen denar!

In kaj dela sedaj na magistratu toliko uradnikov, ko jim pa vlada odjemlje delo za delom, ker je magistrat zapravil vse zaupanje, katero je imel pri vladi?! Saj jih je pol preveč po magistratovih uradih!

To je gospodarstvo!

V desetih letih, to je od 1900—1910, je goriško mestno podvojilo doklade na vse direktne davke. — V istem času se je znižal dohodek od obrtniškega davka za celo petino! — Potrebščine so se v omenjenem desetletju zvišale za 100%, dohodki mesta pa so se znižali za 20%.

Obrtni davek v Gorici pada, ker pada obrt in trgovina. Vendar tega v proračunih ne upošteva modra magistratova gospoda. Za letos upajo, da bodo dale doklade na direktne davke 694.900 K, to je okoli 40.000 K več nego lani! Od kod? Povšek kaže le, kaka stiska je vladala pri sestavljalcih proračuna!

Prvi dolg goriškega mesta.

Prvi dolg goriškega mesta je bil napravljen leta 1879, v znesku 1 milijona kron. Razdolžitve je določena na 40 let. Občina plačuje za ta dolg po 65.056 K na leto in bo plačevala še do leta 1929! Pred pogojeno dobo dolga ni mogoče poplačati. Torej bomo plačali skupno 3.252.800 K!

Na tak način skrbijo za mesto italijanski gospodje že od nekdaj!

VOLILCI!

Naredimo konec temu škandaloznemu mestnemu gospodarstvu!

Volimo razsodne moze v občinski svet!

Dol s kamoro!

Člani pokojninskega zavoda nezameščenci in službodajniki!

Dne 29. marca 1914 se vrše volitve odposlancev za glavni zbor deželne uprave v Trstu, čigar okrožje obsega Dalmacijo, Kranjsko in Primorsko. Glasovnice za te volitve se razpošiljajo.

Nameščenci in službodajci! Hranite glasovnice in vzbujajte zanimanje za te volitve, za katere vam podpisani volilni odbor v sporazumu s stanovskimi organizacijami pravočasno predloži kandidatno listo.

Naročni volilni odbor v Trstu.

Shod jugoslovanskega dijaštva na Dunaju.

Na dunajskem jugoslovanskem dijaškem shodu sem zaključil svoj kratek govor z besedami: Trieste o nulla. Te besede bi naj značile Slovincem, podobnim vseučilišni program kakor Italijanom. Samo Trst je Slovincem primerno vseučilišno mesto, drugega primernegega mesta ni. To so bile moje besede in njih smisel.

Dr. Bogumil Vošnjak.

Politični pregled.

Poslanska zbornica odgojena. — Včeraj se je vršila ob 4. uri popoldne konferenca čeških in nemških zastopnikov, ki je končala čisto brez vsakega uspeha. Čehi so sicer nekoliko odnehali in zahtevali le konec komisariata na Češkem in izvolitev deželnegega odbora. Pripravljeno pa tudi bili, da dobe Nemci vseh pravic, ki jih zahtevajo. Ali Nemci so ostali trdovratni in tako so se pogajanja razbila. Ob tri četrt na pet je bila konferenca končana, uro pozneje pa je imel že zbornični predsednik dr. Sylvester v rokah dekret, da je poslanska zbornica odgojena.

V parlamentarnih krogih se zatrjuje, da namerava vlada sklicati meseca maja parlament, da reši proračunski provizorij. Ker pa ni upanja, da bi se do tega časa rešil češko-nemški spor, je skoraj gotovo, da je v jeseni konec tega parlamenta. Tako bo tudi sedanja ljudska zbornica končala predčasno svoje delovanje.

Domače vesti.

Predavanje o rastlinstvu naših Alp. drugi del, se bo vršilo v soboto 21. t. m. ob 8. uri v dvorani Trg. doma. Predavanje bo zasnovano neodvisno od prvega predavanja, tako da mu bo lahko sledil, tudi kdor ni bil navzoč pri prvem. Snov predavanja bo rastlinstvo, ki bliva v zgor-njem, brezdrevesnem pravem alpskem pasu. Ondi je kraljestvo prave alpske flore, ki nas pozdravi koj nad drevesno mejo s krasnim bagrenordečim slečevim cvetjem in iznenadjenemu očesu nudi v sijajni svetlobi alpskih višav pestro bujnost mnogovrstnega cvetja v nasičenih barvah. Proti vrhovom pojema rastlinsko življenje in skoro popolnoma izzveni na viharjih strminah najvišjih vrhov. Predavatelj nam pokaže v skioptičkih slikah najznačilnejše člane alpske flore, ki jo poznavalci po pravici mnogo slavijo.

Opozarjamo na seznam slik, priobčen v današnji prilogi.

Za avskultanta sta imenovana sodna praktikanta Ivan Ples in Anton Matanič.

Smrtna kosa. — S poslopji društva »Šolski Dom« v Gorici so visele žalostne črne zastave. Kdo je umrl? so popraševali.... Umrl je mlad učitelj, 24 let stari Adolf Klavara, doma iz Bovca, učitelj na Šolskem Domu v Gorici, kamor je bil poslan od okr. šolskega sveta Tolminskega. Pogreb je bil včeraj popoldne, prav lep, udeležba mnogobrojna. Učiteljski črniki so zapeli na Livadi pred hišo, kjer je pokojni stanoval, na Placuti v cerkvi in na Goriščeku v slovo. Udeležila se je pogreba šolska mladina Š. D., učiteljski črniki, profesorji, učitelji itd. — Pokojni je bil jako nadarjen lepo vzrasel mladenič. Kdor ga je videl, bi ne bil verjel, da tako kmalu podleže jetiki.

V Raštelu v Gorici je umrl danes zjutraj upokojeni nadučitelj Ivan Kuret, ki je služboval v Dekanih v Istri ter se ob upokojitvi preselil v Gorico. Ima več otrok, 4 še nepreskrbljene.

Tako sta šla v grob dva učitelja, eden prav mlad, drugi upokojenec, katerega šibko zdravje je napovedovalo smrt. Naj počivata v miru! Preostalih naše sožalje!

Prihodnja številka »Soče« izide v soboto 21. t. m. To radi tega, ker je v četrtek praznik. Opozarjamo na prihodnjo številko »Primorca«, ki prinese obilo novega gradiva.

Slovenec! Slovenci! — Na dan, ko praznujemo svoj najžalostnejši jubilej, naj ne pozabi nihče izmed nas, da le v delu in požrtvovalnosti moremo doseči lepšo

bodočnost. Zato naj ne bo Slovenca, ki ne bi 18. t. m. položil mal dar, domu na oltar, da more še uspešnejše delovati naša prekoristna Ciril-Methodova družba. Vsakega zavednega Slovenca je jutri v sredo 18. t. m. geslo: s podvojeno silo na delo za Ciril-Methodovo družbo!

Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici sprejme podnajemnika za neko novo stanovanje v sredini mesta. Zglasiti se je pri g. Turku, brivcu na Kornu in sicer čimprej.

Samomor. — V Renčah je izvršila samomor 17-letna Karolina Mozetič. V domačem bregu si je pognala iz revolverja kroglo v glavo. Umrla je drugi dan. Izvršila je to baje radi nesrečne ljubezni.

Aretacije. — V Gorici so aretirali brivca K. Pavlačiča, ker je svojemu gospodarju g. Novaku v Gosposki ulici pobil dve zrcali v jezi, da ga je odslovil. — 28-letna Marija Kren iz Štajerske je obdolžena tatvine 15 K v škodo Elizabete Česnik z Otlice. — Antona Bobiča iz Gorice so aretirali, ker je nevarno grozil svoji ženi.

Trg sv. Jelerja v Gorici včeraj je bil dobro obiskan.

Zgubljen. — Spominska kolajnica 20. sept. se je zgubila Pošten najditelj je naprošen, da jo odda v našem upravništvu.

Domača politika.

Shod v Sv. Luciji. — Slov. politično društvo sklicuje shod v nedeljo popoldne 22. t. m. pri Mikuzju. Poročata poslanec Mikuz in dr. Puc.

Shod v Kobaridu. — V nedeljo se je vršil v Kobaridu shod Slovenskega političnega društva v Gorici. Shoda se je udeležilo 350—400 zborovalcev, da je bila velika dvorana občinske vojašnice nabito polna. Na shodu sta poročala deželna poslanca Miklavčič in dr. Podgornik. Njih govor sta bila sprejeta z velikim odobravanjem, posebno ugodno je pa vplivala stvarnost, poročil. Hujskarije »Novega časa« tudi v gorah nimajo zaželenega uspeha. O dobro uspelem shodu prinese mo prihodnji obširnejše poročilo.

Misijonarji proti »Soči«. — Po naši okolici se vršijo misijoni. Čujemo, da misijonarji rujejo po prižnicah in spravdnicah tudi proti »Soči« ter jo stavijo v jedno vrsto z ljubljanskim dnevnikom »Dnevom«! Prosimo naše somišljenike v krajih, kjer se vršijo misijoni, da nam natančno sporočijo, kaj govorijo o »Soči« in »Primorcu« in poskrbijo naj potrebne priče! Prosimo!

Prosveta.

Redni občni zbor »Narodne Prosvete« v Gorici se bo vršil v sredo, dne 18. t. m. ob 8. uri zvečer »pri jelenu«. Dnevni red: 1. Prememba pravil; 2. Poročilo odbora; 3. Volitev odbora; 4. Morebitni predlogi. Gg. člani so vabljeni, da se vdeležijo polnoštevilno.

Baudouin obsaj n!

Zadnje dni je bil slavni poljski slavist Jan Baudouin de Courtenay obsojen na dve leti ječe, ker je priobčil brošuro, v kateri kritizira politični sistem na Ruskem ter priporoča dalekosežno avtonomijo za neruske kraje. Ker je B. mnogo popotoval po slovenskih krajih zavoljo preiskovanja narečij, morda ne bo neumestno, če povem o njem dve, tri besede.

Jan Baudouin se je rodil 13. sušca l. 1845. v Radziminu, okrožnem mestecu varšavske gubernije; predniki njegovi so bili izgnani Francozi, ki so se pa bili naturalizirali v Poljake. Od leta 1870. dalje je predaval slavistiko na raznih univerzah (najprej je bil priv. docent v Peterburgu, potem profesor v Kazanju, Jurjevem (Dorpatu), Krakovem in naposled v Peterburgu). Objavil je v dobi od l. 1870. do naših dni veliko število znamenitih knjig in razprav na slavističnem polju, a tudi o jezikovni psihologiji in občni fonetiki. Poleg poljščine ga zanimajo od nekdaj zlasti slovenski in čakavsko-hrv. dialekti; zato je od l. 1872. do najnovejšega časa pridno potoval po Gorenjskem, Tolminskem, Beneškem, Reziji, Vipavski dolini i. t. d.; pred kratkim se je mudil blizu

Reke. V vseh teh krajih je pazljivo poslušal ljudsko govorico in na podlagi teh študij je napisal dialektološke spise velike znanstvene vrednosti, zlasti o slov. narečjih v Italiji in okoli Cirknega. Od drugih dialektologov in fonetikov, zlasti Nemcev in Skandinavcev, se razlikuje s svojim izrednim, občudovanja vrednim prirojenim darom, da zna po kratkem opazovanju in občevanju govoriti razna narečja skoraj tako dobro kakor domačini. Baudouin govori z Rezijani rezijanski, s Cirkljani cirkljansko itd. Znamenita je njegova slovenska knjižica »Nekatere opazke ruskega profesorja« (1872, ponatisnjena iz »Soče«). Vsi strokovnjaki cenijo njegove spise o glasoslovnih in sorodnih vprašanjih. In zdaj mu je izkazala oficijelna Rusija svojo hvalečnost z obsodbo na 2 letno ječo. Tako ravna ruska država s svojimi najboljšimi sinovi, s cvetom inteligence. I. Košťál.

Razne vesti.

Osumljen špijonaže. — V Bujah v Istri so aretirali dacarja Italijana Sbisà, ki je osumljen špijonaže. Iz Trsta je prišel preiskovalni sodnik z vojaškim avditorjem, ki sta zaslišala Sbisà na dolgo in ga je potem orožnik odpejpal v Trst v »zapore«.

Peppino Garibaldi — obsojen radi goljufije. — Sin »slovečega« Menotti Garibaldi-ja Peppino Garibaldi je bil obsojen te dni v Rimu radi goljufije, v družbi z drugimi, na 3 leta in 7 mesecev ječe in 1000 lir globe. — Irredentovski listi laški v naših pokrajinah nič ne poročajo o tem. Morda jih pa kaj boli srce, ker je obsojen — »nostro Peppino«.

(Dalje na četrti strani.)

Preklic*)

Podpisani preklicujem vse žaljive besede, ki sem jih izgovoril v pijanosti včeraj v gostilni g. Fr. Vechieta v Solkanu in se zahvaljujem g. Viktorju Lebanu, da mi je odpustil.

V Solkanu, 17. III. 1914.

A. B.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon. 60—1

NOVI ZEMLJEVIDI BALKANA

so došli. Priporočamo splošni zemljevid jugovshodne Evrope, ki obsega cel Balkan z Istro na zahodu in do Dunaja. To je najbolj pregleden zemljevid in stane K 1'80, — po pošti K 1'90.

Drugi bolj podroben zemljevid je: Die zentralen Balkanländer zwischen Adria u. Pontus. Je zako natančen in velik. Stane K 3'—, po pošti K 3'10. — Na deželo pošiljamo z obratom pošte. Naročati je edino s — poštno nakaznico. Na naročila brez poslanega zneska se ne oziramo. — Priporočamo rojakom na deželi, da si čim prej omislijo jeden ali drugi teh dveh lepih zemljevidov. Kdor more, naj naroči oba.

Knjigarna A. Gabršček.

Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici naznanja svojim p. n. gg. članom, da je danes ob 3. uri zj., po dolgi in mučni bolezni, preminul naš dolgoletni bralničar g.

IVAN KURET,
nadučitelj v p.

Pogreb dragega rajnega se vrši v sredo, dne 18. t. m. ob 5. uri pop. izpred hiše žalosti v Raštelju št. 20.

Gg. člani so uljudno vabljeni, da spremijo blagega pokojnika v obilnem številu k zadnjemu počitku.

V GORICI, dne 17. marca 1914.

61—1 **Odbor.**

Posestvo v Kronbergu na prodaj.

Hiša nova, travniki, vinogradi in za domačo potrebo gozda. Poizve se pri Jožetu Mačus, krčmar, Damber 98, Kronberg p. Solkan. 62—3

Uboj v starem mestu v Trstu. — V starem mestu v Trstu je v nedeljo zabol del Arabec Osman Ahmed, kurjača na neki ladji, mornarja Martina Jurešića, rodom iz Dalmacije. Jurešić je umrl v par minutah. Pretep se je začel radi neke ženske. Arabca so aretirali. Pravi, da ni nič kriv, marveč da se je samo branil.

Ustreljen žurnalist. — V Parizu je ustrelila včeraj soproga ministra Caillaux glavnega urednika lista »Figaro«, Calmette. List je ostro napadal ministra več časa, kar je ministrov ženo tako razkačilo, da je sklenila, maščevati se. Prišla je v uredništvo in ko jej je prišel naproti Calmette, je ustrelila nanj iz revolverja. Calmette je po par urah umrl.

Senzacionalen pobeg iz zaporov v Ljubljani. — Prva dva kranjska vlomilca sedanje dobe, še mladeniča, Leopold Jereb in Ivan Pavlič sta bila lansko leto zaradi raznih vlovov obsojena na večletno ječo. Jereb je »zbolel« in so ga v zaporu pri deželni sodišču dali v domačo bolnišnico (Marodezimmer). V noči od sobote na nedeljo je pa ob 2. službujoči paznik pogrešil Jereba v sobi. Konstatirali so, da je Jereb zrezal blazine, iz katerih si je napravil vrh ter se po nji spustil iz tretjega nadstropja na vrt justične palače, potem jo pa popihal v jetniški obleki proti Olincam. Prisopihal je do tamošnjega železniškega čuvaja in ga ba je izsilil, da mu je dal civilno obleko. K čuvaju je ba je prinesel tudi škarje, s katerimi je zrezal blazine ter mu rekel, da bo prvega stražnika ali orožnika z njimi zrezal, ki bi ga hotel aretirati. Žago, s katero je prežagal v ječi pri oknu mrežo, je menda popustil tam in se absolutno ne ve, odkod jo je dobil v zapor. Pa malo časa se je veselil prostosti. V neki gostilni je sedel neki mož, ki je spoznal Jereba ko je prišel v gostilno. Naznanil je to orožniku in ta ga je prijel, zvezal in odgnal v Ljubljano.

Viharji in potresi. — Iz Jekaterinoslava poročajo: Poplave, ki so nastale vsled viharne plime v Severnem morju, so uničile 6 krajev. Škoda je velikanska. Orkan je trajal 10 ur. Morje je poplavlilo mnogo štirjaških kilometrov zemlje ter podsulo vse. Poplavlilo je tudi del železnice z vlaki. Ko je voda otekla, so našli vlake z mrličmi v strašnih položajih. V enem kraju je izginilo 380 hiš s 1000 prebivalci.

Iz Odeze: V Črnem morju je divjal silen ciklon, ki je napravil v Sebastopolu in Jalti silno škodo. Tri velikanske trgovske ladje so se potopile.

Iz Londona: Na Angleškem so divjali hudi viharji. Škoda je velika.

Iz Tokio: V Akitiju je potres porušil mnogo hiš. Mnogo ljudi je poginilo. Tudi neki ogenjenik je začel bruhati.

Radij mesto premoga. — Znani angleški prirodoslovec Philipps je izvršil krasen izum. Posrečilo se mu je izdelati razkrojitev radija, ki se da uporabiti kot gonilna sila za ladje in avtomobile. Doha je blizu, pravi Philipps, ko bo služila kot gonilna sila na parnikih in avtomobilih plin ali olje radija mesto bencina in premoga. Ker bodo v doglednem času izčrpani vsi premogokopi zemlje, zato je dolžnost vede, da priskrbi pravočasno sredstva, ki morejo nadomestiti oglje. Philipps je tudi takoj na podlagi eksperimentov dokazal, da ima njegova teorija tudi trdno podlago. Za sedaj ima iznajdba seveda le znanstveni pomen.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.
Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič).
Zaloga: Družba za izdajanje listov »Sloča« in »Primorac«.

Praktična naznanila.

Deželni odbor: Uradi so otvorjeni vsak delavnik od 8.30 dopoldne do 12.45 pop. in od 4—6 popoldne.

Deželna blagajna uraduje vsak dan od 9. dopoldne do 1. popoldne.

Deželna hipotečna banka (Šolska ulica.) uraduje vsak dan od 9. zjutraj do 1. popoldne.

Deželni muzej, na Kornu, je odprt vsako nedeljo od 10—12 dop. brezplačno; druge dneve se treba obrniti na čuvaja in plačati vstopnino 20 v.

Magistrat: od 9. dopoldne do 12.30 pop. in od 3—6 popoldne.

Okrajno glavarstvo: od 9. do 12. dopoldne in od 3—6 popoldne.

Davkarija: od 8—12 dopoldne in od 4—6 popoldne.

Poštni in brzojavni urad: Urad za priporočena pisma od 8. dopoldne do 7. večer. Urad za zavojce od 8. dopoldne do 6. popoldne. Urad za vrednosti in poštna hranilnica od 9. zjutraj do 6. popoldne. Telefonski in brzojavni urad je odprt dan in noč.

Državno pravdnštvo uraduje od 8—12 dopoldne in od 1—6 popoldne.

Okrožna sodnija je odprta od 8—12 dopoldne in od 3—6 popoldne.

Trgovska in obrtna zbornica: od 9—12 dopoldne in od 3—6 popoldne.

Gozdni in domenski urad: od 8—12 dop. in od 4—6 popoldne.

Okrajna bolniška blagajna: od 9—12 dop. in od 3—6 popoldne.

Goriška ljudska posojilnica, Gosposka ulica, od 8—12 dopoldne.

Goriško kmetijsko društvo, na Kornu, od 8—12 dopoldne in od 2—5 popoldne.

Krompir

lep, zdrav, jedilni in semenski najboljši vrste razpošilja vedno, v vsaki množici ter najceneje trgovska firma

J. Kušlan — Kranj
(Krainburg).

Naznanilo.

Trnovski lastniki apnenic naznanjajo, da so zvišali ceno apna in da stane sedaj K 2-80 pripeljano v Gorico. — Izven mesta je za toliko dražje, kolikor stane več voznja.

Glede naročil se lahko oglasi pri posredovalcu (mešetarju) Filipu Krivic, ki stanuje Via Ponte Nuovo št. 42 (biša Palik).

Odlikovana pekarija in sladničarna
Karol Draščik
v Gorici, na Kornu v (lasni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerjega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slav. občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah

Edina primorska tovarna dvokoles:

»TRIBUNA«

Gorica, Tržaška ul. 26.
prej pivovarna Gorjup.

Zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrijonov i. t. d.

F. BATJEL — GORICA

Stolna ulica št. 2—4.

Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Glavna zaloga
Palma podpetnikov

A. Drufavka

Gorica, Raštelj 3.

Zaloga usnja.

Samo še kratek čas

razpošilja **Prva gorenjska razpošiljalnica IVAN SAVNIG, Kranj,** Gorenjsko št. 155.

3 m	finega močnega blaga za moško obleko	K 7—
3	finega še močnejšega blaga za	9—
3	zelo trpežnega modnega sukna	10—
3	še boljšega	12—
3	najfinejšega	16—
4 1/2	finega blaga za ženske obleke 110 cm široko	5—
4 1/2	finejšega modnega blaga za ženske obleke 110—115 cm široko	7—
4 1/2	modernega volnenega blaga	10—
4 1/2	finega angleš. volnenega blaga	15—
20	zelo močnega belega platna samo	8—
20	še močnejšega	10—
20	trpežnega rujavega platna	8-40
20	finega oksforda za moške srajce	10—
20	še finejšega	12—

Zahtevajte tudi najnovejšo vzorce raznega blaga iz **Prve gorenjske razpošiljalnice** IVAN SAVNIG, Kranj, Gorenjsko št. 155. 58—10 26—10

Naznanilo preselitve.

Sl. občinstvu v mestu in z dežele uljudno naznanjam, da sem **preselil** in na novo uredil svojo

:-: krojaško delavnico :-:
na Tekališču Fr. Josipa št. 27 in ulica Bertollini št. 2
(prej na Kornu.)

Potrudil se bodem, da postrežem cenj. naročnikom v vsakem oziru z trpežnimi, modernimi in cenenimi izdelki najnovejšega dunajskega kroja.

Obenem naznanjam cenj. naročnikom, da imam v zalogi vsakovrstno blago za možke obleke. — Za mnogobrojna naročila se najtopleje priporoča

Fran Simčič, krojaški mojster

Gorica, Tek. Fr. Josipa št. 27 in ulica Bertollini 2.

56—2

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 70

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Na obnem zboru dne 27. aprila 1913. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 5%. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Vlagateljem so na razpolago hišni hranilniki.

Z zvišanjem obresti hranilnih vlog vsled splošnega podraženja denarja, zvišati so se morale sorazmerno tudi dosedanje 5, oz. 6% obresti od posojil.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1912. s 6%.

Stanje 31. dec. 1912: Zadržnikov 1822 z deleži v znesku 57.012 kron. — Hranilne vloge: 1.022 156 05. — Posojila: 898.203.—. — Reserzni zaklad: 125.235.36. — Lastno premoženje: 383.926.76.

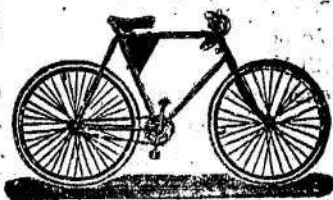

Kupujte samo dvokolesa „Gerice“ in „Altena“, ki so najboljši francoski sistem in najtpežnejše vrste bodisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji **Original Victoria** so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsako-

vrstno šivanje in šitiranje (vezanje). Stroj teče brezumno in je jako-trpežen.

uška, samokrese, šanoreznice in vse v to troko spajajoče premetete se dobi po tovarniški cenai pri trdki

Kerševani & Čuk

GORICA, na Stalnem trgu št. 9. GORICA.

Žganjarna Robert Diehl - Celje

priporoča svojo doma žgano štajersko slivovko, tropinovec, borovničevce, brinjevec, ščipkovec, vinsko žganje, konjak; nadalje kuba in jamajka rum, grenčico, »Planinski liker«, Pelinovec ter razne vrste grenkih in sladkih likerjev, čaj Ceylov, Orange, Pekoe in Souchong.

Vzorce in ceniki na razpolago.